سرآمد اقتصاد

پنج‌شنبه-۲۰ شهریور ۱۴۰۴-سال هشتم-شماره ۲۲۹۵

روزنامه سرآمد گزارش می‌دهد؛

۱۰ الزام برای هشدار بهارستان به اپراتور هندی چابهار

تاخیر و بدعهدی هند در چابهار صدای انتقاد نمایندگان مجلس را بلند کرد

گروه بنادر - «گزارش‌ها حاکی از آن است که اپراتور هندی در بندر چابهار به تعهدات خود عمل نکرده است. اگر این روش فعلی ادامه پیدا کند مجلس از ابزار نظارتی استفاده می‌کند و عملا این قرارداد با هندی‌ها باید فسخ شود و دولت اجازه ندهد جلوی توسعه شرق کشور گرفته و حق مردم ضایع شود». این جملات بخشی از صحبت‌های انتقادی مجتبی یوسفی، عضو کمیسیون عمران مجلس خطاب به وزیر راه و شهرسازی است. اجرای پروژه توسعه بندر چابهار ریشه در دهه‌های گذشته دارد و هند به عنوان شریک اصلی، تعهداتی برای سرمایه‌گذاری و عملیات در این بندر داشته است. طی ماه‌های گذشته بارها صحبت از بدعهدی یا تاخیر هندی‌ها در اجرای این پروژه شنیده شده و در مقابل برخی مسئولان از گام‌های عملی و اجرایی طرف هندی صحبت کرده‌اند.

به گزارش روزنامه اقتصاد سرآمد، بندر چابهار تنها بندر اقیانوسی ایران است که در جنوب‌شرقی کشور در ساحل دریای عمان در دهانه اقیانوس هند واقع شده است. اهمیت این بندر در امکان اتصال کشورهای محصور در خشکی افغانستان و آسیای‌مرکزی به آب‌های آزاد است. با اتصال راه‌آهن چابهار به زاهدان امکان اتصال ریلی بندر به شبکه ریلی ایران، آسیای‌مرکزی و ترکیه فراهم می‌شود. بندر چابهار در کنار دیگر بنادر جنوبی کشور امکان اتصال ریلی به کریدور شمال-جنوب (شبکه غرب دریای خزر) را تا زمان احداث راه‌آهن رشت-آستارا و از آنجا با بهره‌گیری از راه‌آهن جمهوری آذربایجان و روسیه را نخواهند داشت.

در این میان برخی مقام‌های هندی از مدت‌ها قبل از رسیدن به سرزمین‌های دور تا روسیه نیز با اجرایی‌شدن پروژه توسعه بندر چابهار یاد کرده بودند. کارشناسان می‌گویند؛ بندر چابهار در حال حاضر بخش مهمی از پروژه کریدور تجاری بین‌المللی شمال-جنوب را تشکیل می‌دهد که هدف آن اتصال شهرهای بزرگی مانند بمبئی به عنوان کانون مالی هند و باکو، پایتخت جمهوری آذربایجان، از طریق ایران است. دی ماه سال گذشته بود که مسئولان اداره کل بنادر و دریانوردی استان سیستان و بلوچستان اعلام کردند؛ هر ۶ جرثقیل بندر شهیدبهشتی چابهار که توسط اپراتور هندی تامین شده، فعال شده‌اند. همان زمان اعلام شد که اجرای پروژه مشترک برای توسعه بندر چابهار از موضوعات مورد توافق دولت‌های ایران و هند طی سال‌های اخیر است. با این اوصاف، پس از گذشت ۸ماه از این خبرها، یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی از وضعیت پیشرفت این پروژه انتقاد کرده و حتی گفته است که اگر روش فعلی ادامه پیدا کند، امکان فسخ این قرارداد بین‌المللی نیز وجود دارد.

انتقاد نماینده مجلس چه بود؟

چند روز پیش بود که مجتبی یوسفی، عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه موضوع سرمایه‌گذاری خارجی و حضور سرمایه‌گذاری هندی در بندر چابهار یک بحث قدیمی است و در طول سال‌های گذشته با شرکت هندی فرازونشیب جدی داشتیم، گفت: شاهد عدم انجام تکالیف توسط طرف هندی و تاخیر در انجام کار هستیم، در حالی که کشورمان ظرفیت بسیار خوبی برای حضور سرمایه‌گذاران بخش خارجی دارد. باید توجه داشت توسعه در شرق دنیا صورت می‌گیرد و با توسعه کشورهای آسیایی در حوزه منطقه‌ای ما اقتصادهای جدیدی ظهور پیدا کرده‌اند و در دنیا هم از لحاظ منابع و هم توسعه نقش‌آفرین هستند.

این نماینده مجلس با اشاره به نظارت مجلس بر پروژه بندر چابهار و حضور سرمایه‌گذار هندی در این بندر گفت: هم در مجلس یازدهم و هم دوازدهم این موضوع را به‌طور جدی پیگیری می‌کنیم و در مجلس بحث داوری نهاد بین‌المللی در این پروژه را تعیین تکلیف کردیم و به دولت اجازه دادیم بخشی از قرارداد که محل مناقشه بود را به داور بین‌المللی ارجاع دهد. طبق قانون مجلس برای داوری پروژه‌های خارجی باید ورود کند و اگر طرف خارجی به تعهدات عمل نکند، مجلس می‌تواند نسبت به تعیین تکلیف داروی بین‌المللی پروژه اقدام کند.

یوسفی با بیان اینکه با توجه به عملکرد اپراتور هندی با جدیت بیشتری عملکرد طرف خارجی مورد بررسی قرار می‌دهیم، گفت: این نظارت جدی برای جلوگیری از تاخیر در رشد و توسعه بندر چابهار است و به نظر می‌رسد طرف هندی به تعهدات خود عمل نکرده است. وی با تاکید بر اینکه باید این پروژه را با سرعت بیشتری ادامه دهیم و می‌توانیم از پتانسیل داخلی در این بندر استفاده کنیم، افزود: باید بگویم متاسفانه در بندر چابهار هیچ پیشرفتی در میدان نداشتیم و گزارش‌ها نشان می‌دهند که طرف خارجی به تعهدات خود عمل نکرده است.

پشت پرده بدعهدی هندی‌ها در چابهار

عدم‌پایبندی هند به تعهداتش در چابهار نه‌تنها یک مسئله فنی، بلکه نتیجه پیچیده‌ای از عوامل ژئوپلیتیکی، اقتصادی و دیپلماتیک است. هند از سال ۲۰۱۸، پس از خروج آمریکا از برجام، با ترس از تحریم‌های ثانویه روبه‌رو بود. با وجود معافیت ویژه آمریکا برای چابهار (به دلیل اهمیت آن برای افغانستان)، دولت مودی رویکرد محتاطانه‌ای اتخاذ کرد تا روابطش با واشنگتن را به خطر نیندازد. این امر منجربه تأخیر در تأمین تجهیزات و سرمایه‌گذاری شد. برای مثال، هند نتوانست جرثقیل‌های ریلی را به موقع وارد کند، زیرا شرکت‌های غربی از همکاری امتناع ورزیدند. در سال ۲۰۲۵، پیشنهادهای جدید آمریکا برای لغو این معافیت، ابهام بیشتری ایجاد کرده است. اختلافات بر سر بندهای قرارداد، مانند محل داوری (هند خواهان داوری در هند بود، ایران در ایران)، سال‌ها مذاکرات را به تأخیر انداخت. علاوه‌بر این، هند نتوانست شرکای خصوصی غربی جذب کند، زیرا تحریم‌ها سرمایه‌گذاران را دلسرد کرد. تحلیل‌ها نشان می‌دهد که بوروکراسی داخلی هند و اولویت‌بندی روابط با آمریکا، نقش کلیدی در این ناکامی داشت. هند همچنین با مشکلات تأمین تجهیزات روبه‌رو بود، زیرا تحریم‌ها زنجیره تأمین را مختل کرد. علاوه‌بر این، همه‌گیری کرونا و نوسانات اقتصادی، سرمایه‌گذاری را کند کرد. تحلیل‌ها نشان می‌دهد که هند بیش از حد به معافیت‌های آمریکا وابسته بود و استراتژی جایگزینی نداشت.

ظهور طالبان در افغانستان (۲۰۲۱) نیز ارزش استراتژیک چابهار را برای هند کاهش داد، زیرا مسیرهای تجاری به آسیای‌مرکزی مختل شد. همزمان، توافق ۲۵ساله ایران-چین (۲۰۲۱) و توسعه بندر گوادر پاکستان توسط چین، هند را تحت فشار قرار داد. ایران ناراضی از تأخیرهای هند، به سمت چین گرایش یافت و حتی تهدید به ادغام چابهار با گوادر کرد. این رقابت، هند را وادار به امضای توافق ۲۰۲۴ کرد، اما تحلیلگران هشدار می‌دهند که بدون حل مسائل لجستیکی مانند تکمیل خطوط راه‌آهن، پروژه همچنان ناکارآمد خواهد ماند.

تضعیف موقعیت هند در منطقه

بندر چابهار، به عنوان یکی از مهم‌ترین پروژه‌های استراتژیک ایران در خلیج عمان، قرار بود نمادی از همکاری‌های منطقه‌ای بین ایران و هند باشد، اما سال‌ها تأخیر در اجرای تعهدات از سوی اپراتور هندی، شرکت India Ports Global Limited (IPGL)، این پروژه را به یک داستان ناکامی تبدیل کرده است. این گزارش، براساس بررسی اسناد و اخبار اخیر، زمان‌بندی اجرای پروژه را مرور می‌کند و دلایل عدم‌عمل کردن هند به تعهداتش را تحلیل می‌کند. در حالی که توافق ۱۰ساله اخیر در سال ۲۰۲۴ نوید پیشرفت می‌دهد، سایه تحریم‌ها و مسائل ژئوپلیتیکی همچنان بر آینده این بندر سنگینی می‌کند.

بدعهدی یا تاخیر هند در اجرای پروژه توسعه بندر چابهار نه‌تنها موجب از دست رفتن فرصت‌های اقتصادی ایران شده، بلکه موقعیت هند در منطقه را نیز تا اندازه‌ای تضعیف کرده است. بااین‌حال، توافق ۲۰۲۴ می‌تواند نقطه‌عطفی باشد، اگر هند تعهداتش را این بار جدی‌تر پیگیری کند. مقامات ایرانی امیدوارند که چابهار به هابی برای تجارت منطقه‌ای تبدیل شود، اما سایه تحریم‌ها و تنش‌های جهانی، آینده را نامعلوم نگه داشته است. این داستان، درس مهمی برای دیپلماسی اقتصادی در دنیای پرتلاطم امروز است.

> طبق قانون مجلس برای داوری پروژه‌های خارجی باید ورود کند و اگر طرف خارجی به تعهدات عمل نکند، مجلس می‌تواند نسبت به تعیین تکلیف داروی بین‌المللی پروژه اقدام کند.

مهلت صدور اجازه حرکت شناورهای تجارت مرزی بوشهر اعلام شد

دبیر کمیسیون مبارزه با قاچاق کالا و ارز استان بوشهر گفت: صدور اجازه حرکت شناورهای مشمول آیین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و نظارت بر تجارت مرزی (کولبری و ملوانی) در سفرهای اول و تشویقی حداکثر تا یکم مهرماه ۱۴۰۴ تعیین شده است.

به گزارش اقتصادسرآمد، ابوذر خدری در جمع خبرنگاران اظهار کرد: این تصمیم بر اساس مکاتبه مدیرکل دفتر امور اقتصادی و بهبود فرآیندهای ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز ریاست جمهوری و همچنین اعلام معاون برنامه‌ریزی و مقررات سازمان توسعه تجارت اتخاذ شده است. خدری ادامه داد: صدور اجازه حرکت برای سفر دوم شناورهای مشمول نیز از تاریخ یکم مهرماه آغاز خواهد شد که این موضوع با هدف ساماندهی بهتر ترددهای دریایی و تسهیل تجارت قانونی مرزی انجام می‌شود.

وی یادآور شد: زمان نهایی ترخیص کالا برای سفر اول و تشویقی تا پایان مهرماه ۱۴۰۴ تعیین شده است.

مدیر بنادر و دریانوردی غرب هرمزگان:

بندر لنگه در ترانزیت کالا و خودرو بین ۲۹ بندر فعال کشور پیشتاز است

مدیر بنادر و دریانوردی غرب استان هرمزگان گفت: بندرلنگه نقطه‌ای استراتژیک و امن برای ترانزیت خودرو و کالا به کشورهای آسیای میانه و عراق و همچنان پیشتاز میان ۲۹ بندر فعال کشور است.

به گزارش اقتصادسرآمد، مرتضی سالاری اظهار کرد: طی پنج ماهه نخست سال ۱۴۰۴، بیش از ۱۷۵ هزار تن کالاهای نفتی و غیرنفتی و نزدیک به ۹۰ هزار دستگاه خودرو از بندرلنگه به کشورهای آسیای میانه و عراق ترانزیت شد، آماری که جایگاه این بندر را به‌عنوان محور اصلی ترانزیت خودرو و کالا در ایران تثبیت می‌کند. وی ضمن اشاره به جابجایی ۸۹ هزار و ۶۶۹ دستگاه خودروی ترانزیتی طی پنج ماهه سال جاری افزود: تخلیه این تعداد خودروی ترانزیتی توسط یک هزار و ۵۴۱ فروند شناور فلزی انجام شد که پس از تخلیه و انجام تشریفات گمرکی توسط ۱۴ هزار و ۹۴۴ کامیون حمل خودرو به مقاصد کشورهای عراق و آسیای میانه بارگیری و حمل شدند. به گزارش روابط عمومی اداره کل بنادر و دریانوردی هرمزگان، روز سه شنبه ۱۸ شهریور، سالاری گفت: افزایش زیرساخت‌ها و خدمات دریایی و بندری، از جمله تفکیک اسکله ویژه خودرو، بهره‌برداری از سکوی اختصاصی بارگیری، افزایش ساعات تخلیه و تسریع در تشریفات گمرکی، بندرلنگه را به نقطه‌ای استراتژیک و امن برای ترانزیت خودرو و کالا به کشورهای آسیای میانه و عراق تبدیل کرده است؛ جایگاهی که این بندر را همچنان پیشتاز میان ۲۹ بندر فعال کشور نگه داشته است.

استاندار گیلان: نشست استانداران خزر فرصتی برای تقویت همکاری‌های منطقه‌ای است

استاندار گیلان برگزاری مجمع استانداران استان‌های ساحلی خزر در گیلان را فرصتی مهم برای تقویت همکاری‌های منطقه‌ای، توسعه پایدار و ارتقای ظرفیت‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی استان‌ها خواهد بود. به گزارش اقتصادسرآمد، هادی حق‌شناس در نشست کمیته ویژه پیگیری مصوبات سومین همایش اقتصادی خزر اظهار کرد: این مجمع می‌تواند ظرفیت‌های استانی را به سطح منطقه‌ای و بین‌المللی پیوند دهد و موجب ارتقای جایگاه گیلان در همکاری‌های حوزه خزر شود. استاندار گیلان سپس گزارشی از اقدامات انجام‌شده توسط دبیرخانه اجلاس استانداران ارائه کرد. ریاست نشست کمیته ویژه پیگیری و اجرای مصوبات سومین همایش اقتصادی خزر با اکاظم غریب‌آبادی معاون حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه و نماینده ویژه جمهوری اسلامی ایران در امور دریای خزر بود و در محل وزارت امور خارجه برگزار شد. نمایندگان وزارتخانه‌های میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، امور اقتصاد و دارایی، راه و شهرسازی، نفت، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت، علوم، تحقیقات و فناوری و همچنین سازمان‌های حفاظت محیط زیست و شیلات حضور نیز در این نشست داشتند. در جلسه، پیگیری مصوبات سومین همایش اقتصادی خزر و راه‌های تقویت همکاری با کشورهای ساحلی این دریا در حوزه‌های اقتصادی، علمی و فناوری، فرهنگی و گردشگری، محیط زیست، بنادر و دریانوردی، شیلات، گمرکی، نفت و انرژی، ترانزیت و حمل‌ونقل و ارتباطات مورد بررسی قرار گرفت. نخستین اجلاس استانداران استان‌های ساحلی دریای خزر با شعار «خزر، پل دوستی و توسعه منطقه‌ای» در آبان‌ماه سال جاری به میزبانی استان گیلان برگزار خواهد شد.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان بوشهر:

گردشگری رکن اصلی اقتصاد ساحلی و دریایی استان بوشهر است

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان بوشهر، تقویت زیرساخت‌های گردشگری و سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف را گامی مهم برای توسعه اقتصاد ساحلی استان دانست و بر تدوین طرح جامع گردشگری دریایی با رویکرد توسعه پایدار تأکید کرد. به گزارش اقتصادسرآمد، نصرالله ابراهیمی در نشست هم‌اندیشی با حضور مسئولین و نمایندگان دستگاه‌های تخصصی، با هدف توسعه گردشگری دریایی و تأکید بر بهره‌برداری از ظرفیت‌های علمی نخبگان ضمن اشاره به ظرفیت‌های بکر خلیج‌فارس اظهار کرد: دریا یکی از مهم‌ترین منابع اقتصادی استان است که به دلیل برخی محدودیت‌ها، بهره‌برداری شایسته‌ای از آن در زمینه گردشگری صورت نگرفته است.

مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان بوشهر با تأکید بر ضرورت استفاده از بند «ج» ماده ۸۳ قانون برنامه هفتم توسعه، تشکیل شورای گردشگری دریایی و ساحلی را راهکار مؤثری برای رفع موانع فعلی دانست.

ابراهیمی با بیان اینکه گردشگری یکی از ارکان اصلی اقتصاد دریایی و ساحلی استان است، افزود: سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های اقامتی، رستوران‌ها، حمل‌ونقل دریایی و صنایع جانبی نظیر خدمات بیمه‌ای و غذایی می‌تواند ارزش افزوده قابل توجهی ایجاد کند. مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان بوشهر ظرفیت‌های ویژه جزایر خارگ و خارگو را یادآوری کرد و خواستار برنامه‌ریزی هدفمند برای تبدیل این مناطق به برندهای گردشگری منطقه شد. ابراهیمی بر ضرورت تدوین طرح جامع گردشگری دریایی با محور توسعه پایدار و آموزش جوامع محلی و گردشگران برای حفاظت از محیط زیست تأکید کرد.

جدول ۲۴۲

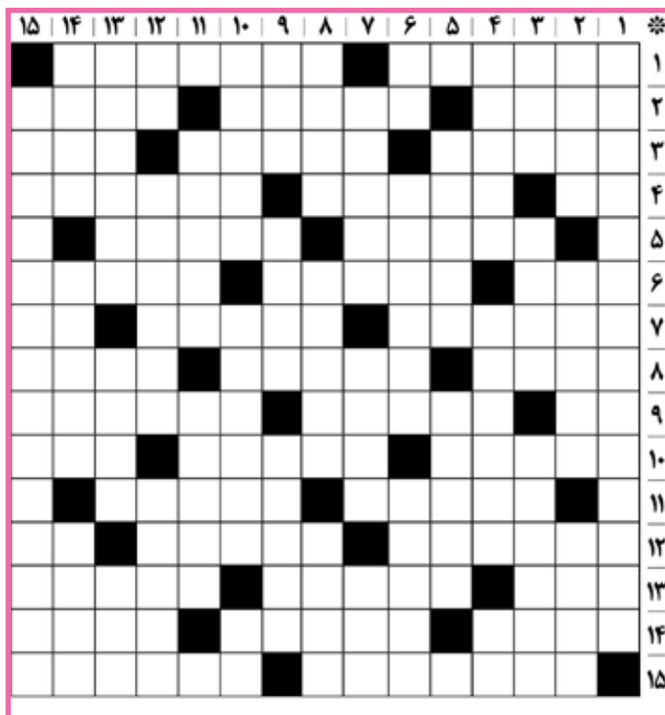

افقی:

۱- دارای پیچ و خم- نام پدر حضرت محمد(ص)

۲- ماده‌ای مخدر- برهیزکار- بلند و رفیع

۳- بیشترین حد- مشرف به موت- از حروف یونانی

۴- تعجب زنانه- قیل و قال- بسر جنگل

۵- سوره صدوهفتم قرآن- رانری سینمایی

۶- فرمان تیراندازی- لانه پرندگان- ستایش‌شده

۷- اثر موسیقایی برای یک ارکستر- از غذاهای محلی بلوچستان ایران- درهم پیچیدن

۸- پیشرفت- فرمانده صحاب فیل- آفت ها

۹- حرف ندا- کنترل دقیق- نام چندتن از پادشاهان هخامنشی بود

۱۰- کوه خطرناک آلاسکا- درختان- فرشته

۱۱- توفان برف- طبیعت

۱۲- مکان ویژه عزاداری- شکار- دل آزار کهنه

۱۳- قصه عامیانه- قلع- مجمع‌الجزایری در جنوب غربی اقیانوس کبیر

۱۴- سکوی شیرجه- بعد از پیشکش- عضوی درصورت

۱۱- زن نازا- دوستی خالص

۱۲- مردار- نجات‌یافته- جنگ و پیکار

۱۳- از تیم‌های باشگاهی فوتبال ایتالیا- فهرست‌نویسی پیش از انتشار کتاب- روکار ساختمان

۱۴- مثل و مانند- شجاع- معشوق زیبا

۱۵- رمان مشهور ناتانیل هائورن، نویسنده آمریکایی

عمودی:

۱- نمایشنامه‌نویس فقید ایرانی و خالق اثر شب بیست‌ویکم

۲- غریبه نیست- ممارست- سازوبرگ زین اسب

۳- زندگانی- دلسوز- نام یونانی آشیل

۴- مجموعه داستانی نوشته جمال میرصادقی- سازی زهی- پوستین

۵- دقت و تأمل- نام قدیم بیت‌المقدس

۶- سمت یسار- باهوش- ثلاثه دیدنی مصر

۷- قومی از نژاد آریایی- بخش انتهایی برچم گل- قدرت

۸- روز نهم ذی‌الحجه- مهد تمدن معماری و موسیقی جهان- حشره‌ای بندپا

۹- میخ دوبا- گیاه نخ‌ریسی- حوضچه آب ولرم

۱۰- پارچه توری-

حل جدول شماره ۸۶۶۰